

ZAKELIJKE MEDIATION

VOORDELEN & VOORBEELDEN

Presentatie 14 februari 2019

voor de

Financiële Dienstverleners Alkmaar Zaanstreek (FidAZ)

en de

Kennemer Associatie van Financiële Dienstverleners (Kenac)

door:

Mr. Eline van Tijn, Mediaton Amsterdam te Amsterdam

en

Jan Zeldenthuis re, Janze Expertisebureau te Hoogkarspel

INTRODUCTIE SPREKER

- Mr. Eline van Tijn
- Sinds 2015 MfN register mediator, tevens rechtbankmediator
- Gespecialiseerd in zakelijke- en arbeidsconflicten
- 25 jaar ondernemer met eigen familiebedrijf (muziekproductiebedrijf)
- Begonnen als advocaat bij Höcker in Amsterdam
- Kantoor in Amsterdam met 3 zakelijke Mediators

INTRODUCTIE SPREKER

- Jan Zeldenthuis re
- Gespecialiseerd in bouwgeschillen en geschillen in de woninginrichtingsbranche
- NIVRE Registerexpert 2003
- Geregistreerd gerechtelijke deskundige (L.R.G.D) 2007
- MfN Registermediator 2012
- Eigen kantoor in Hoogkarspel sinds 1981
- Nevenfuncties: Mentor L.R.G.D. en Ambassadeur NMv

WAT IS MEDIATION?

- onder begeleiding van een onafhankelijke gespreksleider
- betrokkenen maken zelf afspraken om hun geschillen op te lossen
- eventueel met adviseurs op de achtergrond
- of met gebruikmaking van de expertise van de mediator
- denken vanuit belangen, niet vanuit standpunten
- op vrijwillige basis, maar met commitment
- Partijen besluiten zelf of een geheimhoudingsverklaring gewenst is.

HOE IS DE MEDIATIONWERELD GEORGANISEERD

- Mediatorsfederatie Nederland (MfN):
 - houdt een register bij van gecertificeerde mediators: MfN-registermediators
 - stelt toelatingseisen
 - stelt eisen aan de kwaliteit van de mediators nadat ze geregistreerd zijn, zoals permanente opleiding, verplichte intervisie, 3 jaarlijkse audit.
- Erkend door de Raad voor de Rechtspraak en de Raad voor Rechtsbijstand
- De grote landelijke verenigingen van mediators hebben zich in de MFN verenigd: NMV, NIP (psychologen), vFAS, (familierecht advocaten) NVVMA (advocaat-mediators), VMN (notaris-mediators), VMO (mediators in dienst van de Overheid)

MFN REGISTER MEDIATORS

SPECIALISMEN BINNEN DE MEDIATION

- Echtscheidingen / omgangsregelingen
- Burenconflicten
- Conflict met de overheid
- Mediation in strafzaken
- Nalatenschapsmediation
- **Zakelijke mediation**

VORMEN VAN MEDIATION

- Evaluatieve mediation
- Faciliterende mediation
- Transformatieve mediation
- Narratieve mediation

EVALUATIEVE MEDIATION

- Bij evaluatieve mediation staan individuele gesprekken (caucus) centraal. Hierdoor beschikt de mediator over informatie die voor de andere partij 'geheim' blijft. Hierdoor ontstaat een gemanipuleerde situatie (met veel invloed van de mediator), waardoor beide partijen de noodzaak ervaren om tot een compromis te komen.
- **Snelle oplossing, zonder al te veel stil te staan bij de emoties is het hoofddoel.**

FACILITERENDE MEDIATION

- Bij deze vorm van mediation staan de deelnemers aan de mediation centraal. Er vinden (in principe) geen individuele afspraken plaats om de transparantie van het proces te behouden. Mocht de situatie toch zo zijn dat het nodig is om een deelnemer / partij afzonderlijk te spreken, dan zal na dit gesprek aan de andere partij bekend worden gemaakt wat er besproken is.
- De mediator is hier procesbegeleider en legt tempo, beslissingen en onderwerpen geheel in handen van de deelnemers. De mediator houdt afstand van de inhoud en stuurt wel nadrukkelijk in het proces. Door die sturing heeft de mediator wel een zekere invloed op de uitkomst van de mediation. Binnen deze vorm van mediation gaat het om het zelfbeschikkingsrecht van partijen te bewaken, teneinde te komen tot een overeenkomst waarin alle deelnemers in alle transparantie tot gezamenlijke afspraken zijn gekomen.
- **Toekomst staat centraal, (zonder) waarheidsvinding.**

TRANSFORMATIEVE MEDIATION

- Bij deze vorm staan taal en emoties centraal. Er zal in elke emotie volledig worden meegegaan in soort gelijke taal als waarin de deelnemers zich presenteren. De transformatieve stijl gaat er vanuit dat het conflict zich manifesteert via taal en dat daar ook vaak de ruis in optreedt, waardoor conflicten ontstaan.
- **Gedrag staat centraal.**

NARRATIEVE MEDIATION

- De Narratieve stijl zorgt voor het creëren van een nieuwe gezamenlijke werkelijkheid. Hierbij wordt gekeken naar de positieve uitzonderingen op de (vaak) vastgeroeste negatieve ideeën van mensen, welke zich in conflict kunnen uiten. Het verhaal en de beleving van de eigen werkelijkheid staat centraal. Deze eigen waarheid is uniek en mag ten volle bestaan. Daarnaast wordt er een gezamenlijke waarheid/verhaal gemaakt waardoor het conflict zal doven.
- **Beleving staat centraal.**

ZAKELIJKE MEDIATION EN DE PERS

Enkele koppen uit het Financieel Dagblad:

- **29 januari 2018:** Eneco zet zakelijke mediator op de kaart
Energiebedrijf Eneco heeft een 'onafhankelijke derde' ingeschakeld in het conflict tussen aandeelhouders, raad van bestuur en commissarissen. Wat kan zo'n mediator eigenlijk?
- **5 juli 2018:** NVM probeert onrust met behulp van mediator te sussen
De ledenraad heeft donderdag voor een andere koers gekozen: mediation tussen het bestuur en de afdeling Wonen.
- **24 augustus 2018:** Mediationbureau ReulingSchutte bemiddelt tussen KLM en pilotenvakbond

VOORDELEN VAN MEDIATION

- Snelheid (Belangrijkste volgens onderzoek)
- Minder kosten
- Uitkomst in eigen hand van de betrokkenen
- Oplossing op basis van belangen en niet op basis van 'gelijk krijgen'
- Meer begrip voor (het standpunt van) de ander
- Bevordert acceptatieproces
- Reputatie en relatie worden niet of zo min mogelijk beschadigd

VOORBEELDEN ZAKELIJKE MEDIATION

- Schadeafhandelingen (specialisme Jan)
- Mediation tussen twee ondernemers met een zakelijk conflict
- Mediation binnen een vennootschap onder firma / aandeelhouders
- Mediation bij conflicten in een directie/managementteam/stichtingsbestuur
- Arbeidsmediation (specialisme Eline)

ARBEIDSMEDIATION

Situaties die veel voorkomen binnen de arbeidsmediation

- werkgever en werknemer vanwege een verstoorde verstandhouding
- werkgever en een zieke werknemer met het oog op de re-integratie
- twee (of meer) werknemers binnen één team/afdeling die de samenwerking willen verbeteren

WANNEER LUKT MEDIATION NIET

- Geen commitment om een oplossing te vinden
- Verborgene agenda
- Degene die beslist zit niet aan tafel
- Niet iedereen is geschikt voor mediation

MEDIATION NAAST RECHTSPRAAK

PRAKTIJKVOORBEELD 2:

Als benoemde deskundige werd ik gevraagd een vloer te beoordelen. Partijen konden zich vinden in mijn concept deskundige bericht en de rechtszaak werd gestaakt.

Doorlooptijd juridisch 13 maanden, doorlooptijd indien direct voor faciliterende mediation was gekozen, 3 weken.

Juridische kosten naar schatting circa € 6.000,00 excl. btw.

Kosten indien direct voor faciliterende mediation was gekozen waarbij de -faciliterende- mediator vanuit zijn vakgebied creatief meedenkt in oplossingen € 900,00 excl. btw.

PRAKTIJKVOORBEELD 3:

Bestuursrechter oordeelt geschil niet ontvankelijk, en verwijst naar de civiele rechter.

Ik vraag de aandacht van de rechter, had u nog een vraag??? Ja.

U heeft toch zojuist gehoord dat de zaak is ingetrokken!!?

Ja, maar de twee deskundigen -waarvan ik er één van ben- zijn het met elkaar eens.

Nu hier iedereen aanwezig is (totaal circa 16 personen) is het misschien handig dat wij als deskundigen tien minuten praten en daarna proberen partijen op één lijn te krijgen.

Is er hiervoor een ruimte beschikbaar waar wij even gebruik van kunnen maken?

De irritatie bij de bestuursrechter was gelijk verdwenen, natuurlijk kon dat en op “gezag” van de bestuursrechter werden ruimtes beschikbaar gesteld.

Resultaat: Het gesprek duurde geen 10 maar 20 minuten, e.e.a. werd kort aan partijen samengevat en na 3 maanden lag er een ondertekende vaststellingsovereenkomst.

Doorlooptijd juridisch, 1,5 jaar zonder resultaat. Doorlooptijd indien direct voor faciliterende mediation was gekozen naar schatting 6 maanden.

Kosten juridisch naar schatting € 20.000,00, kosten faciliterende mediation naar schatting € 5.000,00.

PRAKTIJKVOORBEELD 4:

Totaal 37 bouwgeschillen in één project, tijdens de zitting van één middag en aansluitend de volgende dag `s morgens werden 34 van 37 geschillen opgehelderd en afgewezen.

Voor het beoordelen van de overige 3 geschillen was destructief onderzoek nodig, bepaald werd dat hiervoor een benoemde deskundige werd ingeschakeld.

Ga alléén procederen over de geschillen waarover je het niet eens kan worden.

Doorlooptijd juridisch, 14 maanden. Doorlooptijd indien direct voor faciliterende mediation was gekozen, naar schatting maximaal 2 maanden.

Naar mijn inschatting hadden de 3 overgebleven geschillen -waarvoor destructief onderzoek nodig was- ook via mediation opgelost kunnen worden.

Juridische kosten t/m de rechtszaak exclusief de procedure rondom de benoemde deskundige circa € 10.000,00. Kosten voor de 34 geschilpunten waarvoor overeenstemming werd bereikt, € 1.500,00 excl. btw.

Assurantietussenpersoon / Rechtsbijstandsverzekeraar en inzet mediation bij schademeldingen

- Insteek gericht op voorkomen escalatie
- Mediation is bijna altijd gedekt onder de rechtsbijstandsverzekering
- Grotere betrokkenheid cliënt bij vinden oplossing
- De klant verwijt vaak de rechtsbijstandsverzekering dat e.e.a. zo lang duurt terwijl de rechtsbijstandsverzekering de meeste lastige zaken niet zelf afhandelt, dit schaadt ook de assurantietussenpersonen.
- Bespreek de mogelijkheid van mediation

Assurantietussenpersoon / Rechtsbijstandsverzekeraar en inzet mediation bij zakelijke conflicten

- Minder tijd/energie stoppen in feitenonderzoek
- Uitwisseling informatie (juridische positie beter in te schatten)
- Grotere betrokkenheid cliënt bij vinden oplossing
- Snellere financiële afhandeling voor partijen / de verzekerde

- **DIE PLEIT OM EEN KOE GEEFT ER ÉÉN TOE**

- U bent geen koe
- U gedraagt zich niet als een koe
- U kiest voor een MfN Register mediator
- **Bedankt voor uw aandacht !**

